

Stræderne

i København

**Direktør Jesper Nygård
og Grundtvigs Hus**

**Vittoriano Delgado
udstiller malerier i byen**

Årgang 11 - NOVEMBER - 2008

Dansk smørrebrød serveret i nye, friske omgivelser

Restaurant M
Store Kongensgade 56
Tlf. 33 15 85 77
www.restaurant-m.dk

Man-lør 11:30-16:00
Åbningstiderne udvides gerne til private selskaber.
Vi leverer også ud af huset.

Færge Cafeen
anno 1850
v/Hanne Sass Nielsen

Christianshavns bedste spisested

Strandgade 50
1401 København K
Tlf. 32 54 46 24

Hos Dorte
Knabrostræde 6 · 1210 København K
Tlf. 3315 9777 · www.hosdorte.dk

Tekst: *Flemming Lebrmann*
fbv. stadsingeniør
Foto: *Henrik Ploug (FAF og DBA)*

Grundtvigs Hus

Jesper Nygård tiltrådte som adm. direktør for KAB den 1. november 1996. Jesper Nygård er uddannet cand.scient.adm. fra RUC i 1989 og har bl.a. været formand for Boligselskabet AKB og Boligselskabernes Landsforening

KAB har en lang og spændingsfyldt historie. Det hele begyndte i 1920, da "Københavns Almindelige Boligselskab" blev dannet med det formål at arbejde for et tidsvarende og økonomisk boligbyggeri i København og omegn.

været på besøg i ejendommen med KAB's administrerende direktør Jesper Nygård.

Her er historien om Grundtvigs Hus og om ejeren KAB.

Indre Mission havde i 1901 opført sin "Centralforening" i Rosenborggade, hvorfra de drev et omfattende ungdomsarbejde, så Grundtvigianerne måtte følge sagen op, hvorfor Kirkeligt Samfunds ungdomsafdeling stiftede en byggefond. For indsamle midler erhvervede de en grund i Studiestræde, hvor der

Bedre boliger til alle

lå en smedje. Huset blev tegnet af arkitekten Rolf Schroeder, et meget stort hus i fem etager og med et etageareal på næsten 5.500 m².

Ihukommende Grundtvigianernes nationale holdning valgte arkitekten at tegne huset som en borglignende bygning i nationalromantisk stil.

Kernen i huset er de 4 sale. I kælderen og op i stueetagen ligger "Hallen", nu kaldet Kirkesalen, og den bæres af fire søjler, som på kapitælerne viser hver fire portrætter; fire digtere, fire salmedigtere, fire historikere og fire højskolemænd. Oprindeligt kunne salen med sine bevægelige paneler skaffe rum til 1500 mennesker. Selv efter en senere ombygning er Kirkesalen stadig et imponerende rum, enkelt, men fornemt dekoreret.

Stræderne i KØBENHAVN

Udgivet af:

VK-Gruppen-Stræderne

Badstuestræde 15

1209 Kbh. K.

Tlf. 33 15 56 66

SE: 18197332

www.straederne.dk

kbh@straederne.dk

Ansvarshavende redaktør:

Henrik Ploug (FAF og DBA)

Redaktionelle medarbejdere:

Connie P. Christensen (Kommunikation og Sprog)

Per Stisen

Annoncer:

Per Stisen

Lay-out og opsætning:

Kirstine Ploug (DJ)

Fotografer:

Thomas Trane (DJ)

Kirstine Ploug (DJ)

Forside foto:

Thomas Trane (DJ)

Trykkeri: Glumsø Bogtrykkeri

Oplag: 6000

Indhold:

Side : 3-6 : Direktøren for KAB

Side 7 - 8: Mennesker jeg møder

Side 9 : Sven Okkels tegner vores by

Side 10 -11: Byggeri på Bryghusgrunden

Side 12 : Før og nu

Side 13 : Hjørneparkering

Side 14-17 : International kunstner udstiller

Side 18-19 : Om Badstuestræde

Side 20 : Fotoudstilling i Helligåndshuset

Side 21 : Indlæg fra Metroselskabet

Side 22-23 : Konditorier i København

Side 24 : En gade i byen

Side 25 : Til kamp for de gamle værtshuse

Side 26 : Dejligt børnetøj

Side 27 : Madsiden

Abonner på STRÆDERNE og få bladet til døren.

Pris 350,- kr. for et år, 11 numre (uden for centrum + porto).

Direktør for KAB i Grundtvigs Hus

På førstesalen ligger den meget fine Billedsal, sådan kaldet, fordi Malermester Rudolf Petersen forsynede salen med freskomalerier på alle fire vægge af figurer i nationaldragter, og Rudolf Petersen vidste, hvad han gjorde, for han havde arbejdet for Joachim Skovgaard, dengang han lavede freskerne i Viborg Domkirke.

Oven på Billedsalen ligger Selskabssalen, som i dag bruges til kantine for KAB's ansatte, og ovenpå den igen ligger Gymnastiksalen, et fornemt rum med imponerende ovenlysvinduer. Dengang huset blev brugt af ungdommen, var det af studenter, værnepligtige soldater og byens ungdom. I dag er rummet indrettet til kontorlandskab.

Malermester Rudolf Petersen forsynede salen med freskomalerier på alle fire vægge af figurer i nationaldragter

Enoteca milanese
Italiensk vinbar i Boltens Gård
Vi importerer selv vores vine, Spumanti og Grappa og sælger kun kvalitetsvin

Indtil det nye år udstiller vi malerier af den italienske maler Vittoriano Delgado, som har haft talrige udstillinger rundt om i verden

Boltens Gård-Gothersgade 8 L - DK 1123 K.
Tlf.: 33 33 99 09 - Mobil: 27 72 43 22 - enoteca.milanese@gmail.com

Grundstenen til huset blev lagt på Grundtvigs fødselsdag i 1906, og huset blev indviet den 26. maj 1908. Da pengene ikke rigtig slog til, blev størsteparten af huset udlejet til Hotel Dannevirke, som optog 1., 2. og 3. sal, medens der blev indrettet 6 butikker ud imod Studiestræde, alle til udlejning og med påbud om at drive forretningerne, så de var i overensstemmelse med husets ånd. Det blev engang strengt påtalt, at barbersalonen havde en tegning af Grundtvig med moderne frisure. Han reddede sig ved at meddele, at han ikke, som så mange barberere, solgte kondomer!

I 1920 lykkedes det Kirkeligt Samfund at få samlet så mange penge sammen, at man kunne overtage driften af hele huset. Der var stadig hotel, men

kun på 2. og 3. sal. 20 år fik Kirkesamfundet i huset, som var det første, der blev funderet på kraftig jernbeton. Tyskerne beslaglagde i 1940 bygningen til hotel for Værnemagten, fordi de anså kælderens for at være bombesikker, og der blev indrettet telefon- og meldecentral for "Luftwaffe" i Kirkesalen. Efter krigen overtog de allierede styrker bygningen, og de forlod den i 1947. Kirkeligt Samfund havde samme år overtaget Vartov, hvorfor de udlejede bygningen til Københavns Kommune; mens de dog beholdt råderetten over Kirkesalen, som blev benyttet til bankospil, foredrag og andre formål.

Penge skal der nu engang til, så i 1972 overtog naboen mod Vester Voldgade, KAB, ejendommen. Nye tider kræver sit,

Jesper Nygård
på hovedtrappen
hvor lyskunstneren
Gungordillos værk
hænger

og KAB var kommet i pladsnød, så huset blev nyindrettet med personalekantine, kontorer og møde- og undervisningslokaler, og det tjener KAB til stor ros, at man pietetsfuldt og fornemt har restaureret salene, så Billedsalen og Kirkesalen stadig fremstår, næsten som da huset blev bygget. Det imponerende trappe- rum fremstår i dag med Freddy "Fræk" Poulsens mobile som en central udsmykning. Da Stræderne besøgte huset, blev vi yderst venligt modtaget af KAB's adm. direktør Jesper

Kirkesalen der nu også anvendes af Københavns Universitet

Nygård, som viste os rundt i huset, og når man nu er på besøg hos KAB, falder det lige for at få lidt at vide om, hvad et boligselskab har at byde på, og det er sandelig ikke lidt. KAB blev stiftet i 1920 med det formål "i samfundsmæssigt øjemed

at arbejde for et tidssvarende og økonomisk boligbyggeri i København og omegn". Man må sige, at nok taler man om økonomiske boliger, men det første byggeri, Bakkehusene ved Rødkilde Plads, var dels af exceptionel arkitektonisk

Jesper Nygård understreger, at det indgår i målsætningsprogrammet for 2008-2011 at opføre nye almene boliger, der kan betales med en almindelig indkomst. Der skal ikke kun bygges til dem, der tjener 3 millioner om året og kan købe en bolig ude i Nordhavnen.

Winds Frokost Restaurant
Skindergade 36
1159 København K

Tlf. 3333 7323
www.windsfrokostrestaurant.dk
Smørrebrød og anretning - når det er bedst!

Grundtvigs Hus

Hovedtrappen i Grundtvigs Hus

kvalitet, dels et af de fineste boligbyggerier København nogensinde har set, et byggeri, som stadig besøges af arkitekter

fra nær og fjern.

KAB administrerer i dag 50.000 boliger, som selskabet har opført siden 1920, og det er byggerier som Bakkehusene, Bellahøjhusene, Solbjerg Have og senest under opførelse Brohuset i Ørestaden og Teglværkshavnen. Man har ventelister på 120.000 boligsøgende, en liste som på det seneste er forøget med 12.000, så det må konstateres, at behovet for kvalitetsboliger til en rimelig husleje langt fra er dækket.

Som direktøren siger: "Vores formål er at lave billige boliger til den almindelige dansker, eller med andre ord:

"Bedre boliger til alle". Vi skal skaffe boliger til alle, og det er ikke kun til den almindelige dansker, men også til den psykisk syge, den socialt udsatte og dem, der i øvrigt har det svært på boligmarkedet. Det er ikke kun til dem, der tjener 3 millioner om året og kan købe en bolig ude i Nordhavnen."

Igennem tiden har de politiske forhold haft svingende indflydelse på boligselskabernes og dermed KAB's muligheder; men indflydelsen på den almindelige danskers daglige tilværelse har været uvurderlig. Når man tænker på de boliger, København kunne byde den fattigere del af befolkningen med korridorlejligheder og små lejligheder med lokum i gården, og det både i 2. og 3. baggård, så betegner de almennyttige boliger en revolution såvel socialt som sundhedsmæssigt.

Det er ikke kun boliger, KAB har beskæftiget sig med, de har også deltaget intensivt i den almindelige debat om de sociale og de boligpolitiske forhold. De har indført beboerdemokratiet, og sidst har de dels været inde i Christiania-debatten, dels har Ritt Bjerregaards valgløfte om 5000 boliger til 5000 kroner bragt KAB ind på banen. Egentlig burde det vel være en opgave for KAB; men det politiske barometer viser nok ikke særligt gunstige tendenser for boligselskaberne i disse år. f.l.

Abonner på Stræderne i København

Årsabonnement 350,- for et år 11 numre

Leveres på din adresse i København K
-resten af landet ekskl. porto

ROSENGÅRDENS Rodega

Det er her man hygger sig!

Åbningstider
Man - Ons: 10 - 00
Tors - Lør: 10 - 02
Lukket søn- & helligdage

Irish coffee 34,- / Stor fadøl 34,-

Rosengården 11
1174 København K
Telefon: 3312 4625

Mennesker i byen

Hvordan var det nu, det var?

Når jeg tænker lidt tilbage på, hvordan livet var i København, dengang, og det er længe siden, jeg var barn og ung i byen, så falder det mig ind, at der er stor forskel, og vist ikke til det bedre. Dengang var der sam-

menhold mellem folk, både dem, der kendte hinanden; men også med fremmede. Man smilede venligt til hinanden, når man gik forbi; i dag er det få, der er til at slå et smil af. Nu til dags drøner folk rundt og

The Earth Collection
Tildelt EU's blomstermærke på vores herringbone bomuldstøj

- Miljøvenligt tøj og tilbehør til ham og hende
- Børnetøj og økologisk babyserie
- Produceret uden brug af unødvendig kemi
- Bæredygtige værdier
- Tidløst og flot design
- Kvalitet til fornuftige priser

Efterår og vinter collection er nu på hylderne

The Earth Collection
Kompagnistræde 37
1208 København K
Tlf.: 33 15 36 36
www.teearthcollection.dk
Åbningstider: Mandag - fredag - 11-18
Lørdag - 11-16

snakker i mobiltelefon, og det både på gaden, i bilen, i supermarkedet og i bussen, og det er fantastisk, som folk indvier selv helt fremmede mennesker i deres mest intime privatliv. Blufærdighed er blevet en mangelvare.

Prøv at gå en tur ned gennem Strøget. Man er optaget af sig selv, folk ser lige frem for sig, hvis de da ikke er optaget af livets materielle sider, sådan som butiksvinduerne fremhæver det så stærkt. I gamle dage gik

fair trade

Fair Trade Butik København
Badstuestræde 2, Kbh. K
Man - fredag 11.00 - 17.30
Lørdag 10.00 - 15.00
www.fairtrade kbh.dk

Mennesker i byen

man tur på Strøget enten for at blive set eller også for at se eller møde andre. Der er dem, der er bange for at færdes i byen især ved aftenstide, fordi de risikere at blive overfaldet enten bogstaveligt eller bare verbalt, og er det fremmede af en lidt anden kulør end den for gammel-danske gangse, så er man især på vagt. Nu er det sådan, at når jeg møder den slags mennesker i bussen, så er det dem, der tilbyder én en siddeplads, og hvis man selv er positiv, får man

også en hyggelig snak. Det er sjældent, at det er "vore egne", der tilbyder én pladsen i bussen.

Københavnere, find tilbage til den gamle københavnervenlighed og giv dine medborgere et smil med på vejen. Alene det vil gøre København til en bedre og hyggeligere by at være i. Hele den der kunstige underholdning, som bystyret lægger op

til med "Partyzoner" og andet pjat, kan undværes, såfremt folk kan finde det gamle jeg og den gamle venlighed frem igen. Flemming Lehrmann

Historien henviser ikke til personer på billederne. Det er kun stemninger fra Strøget

WEBPRODUKTION
få din egen webside
Design og produktion
fra 1.940,- kr
VK-gruppen
Badstuestræde 15, 1209 K
Tlf.: 33 15 56 66

Lene Frøsig
TANDLÆGE
On parle français
NU TO TANDLÆGER
Lene Frøsig
Kirsten Nygaard Rasmussen
Hyskenstræde 3
1207 København K.
Tlf. 33 12 12 45
email: l.frosig@get2net.dk
www.l-frosig.dk

TIVOLI HALLEN
v/ Helle Vogt
FROKOSTRESTAURANT
m/ klipfisk og smørrebrød
som speciale
Vester Voldgade 91
1552 København V.
Tlf. 33 11 01 60
Fax 33 32 41 60
www.tivolihallen.dk

Homeparty og aften åbent
Design i ministorrelse,
dansk når det er bedst
En butik for den stilsikre småbørnsfamilie,
hvor du finder "homemade" dansk
design i et mix af retro, klassiske linjer
med et twist og glade farver.
Samles i mindst 5 personer, åbner vi
gerne butikken en aften/eftermiddag i
weekenden. Vi serverer kaffe og kage.
Vi tilbyder også homeparty hjemme hos
dig, ring og hør nærmere.
www.fannymia.dk
Klosterstræde 12,
1157 Kbh K
Tlf: 51948202

*Åbenrå begynder ved Reformert kirke.
Træerne vinker med til Filmhuset.*

Kunstmaleren Sven Okkels
tegner stemninger fra vores by
med en lille kommentar.

Sven Okkels fotograferet af Karsten Bundgaard
Tegningerne er blevet til på
byvandring, hvor Sven har
tegnet on location.

Bryghusgrunden og dens omdiskuterede fremtid

Byggekonsortiets presseillustration

Københavns Kommune har fremlagt et lokalplanforslag med tilhørende kommuneplanteilæg for Bryghusgrunden på Frederiksholm. Lokalplanarealet afgrænses af Frederiksholms Kanal, Inderhavnen langs Christiansbrygge frem til Langebro, Vester Voldgade og skellet mellem Fæstningens Materialgård (i planforslaget kaldet Den Kongelige

Materialgård) og Civiletatens Materialgård.

Lokalplanforslaget, der er en af de sædvanlige "hovsa" lokalplaner, er skræddersyet til Realdanias projekt for en "multifunktionel og arkitektonisk spændende serviceerhvervsbebyggelse med en dramatisk skulpturel fremtræden", som bliver på "beskedne" 17.000 m² svarende til en bebyggelsesprocent på 197 i 6 etager og med en højde på 25,5 m, og der er næsten ingen grænser for, hvad dette byggeri og dets omgivelser skal indeholde. Der skal være hovedsæde for Realdania og Dansk Arkitekturcenter, og så skal der være boliger, kontorer, restaurant og café samt underjordisk parkering for 375 biler.

Der skal etableres nye byrum med "ekstraordinære legepladser af høj international standard, der samtidigt udmærker sig ved at fungere som en integreret del af byrummet i og omkring Bryghusprojektet, byrum som både kan bruges til løpemarked, udstilling og optræden.

Der er i det hele taget ikke sparet på ordene, der er 39 sider fyldt med lovord.

Samtidigt siges intentionen at være, at der skal skabes en sammenhæng med Kalvebod Brygge, som bygningsmæssigt er en af Københavns spildte muligheder, endda lidt af en katastrofe. Der skal etableres en havnepromenade bestående af en 3 m bred gangbro og en pontonpromenade.

Nu er København en gammel by, og som alle gamle byer har den en sjæl, som man bør passe godt på. Man påstår, at det foreslåede byggeri vil åbne midtaldderbyen og Metropolzonen mod vandet. Realiteten er, at den effektive spærring mellem by og vand, som Kalvebod-byggerierne betegner, med dette projekt vil blive videreført.

Det påstås endvidere, at den nye bebyggelse ved sin frem-skudte placering på havnekajen samtidigt har slægtskab med Den Sorte Diamant. Nu kan der være delte meninger om Diamanten, men den betegner en nødvendig udbygning af en af Slotsholmens gamle institutioner, nemlig Det kongelige Bibliotek. Det med slægtskabet kan være svært at få øje på, og det foreslåede byggeri ser skønmæssigt ud til at være dobbelt så stort, og dermed vil det totalt knuse Christian IV's gamle og meget smukke bryghus.

Dengang Kongens Bryghus brændte, var det en gave til byen, netop fordi denne mastodont var lidt af en misforståelse på dette sted. Nu lægges der op til noget, som er mindst lige så stort eller større, og mens lokalplanforslaget gør rede for tidligere planlægning og påtænkt byggeri, undlader den at sige noget om Carlsbergs forslag til en "Brygger Jacobsen Park" på dette sted, et fint lille rekreativt område, som havde understøttet den fine og enestående arkitektur, Frederiksholm

Modellen i billedet viser størrelsen på Realdanias projekt

Fæstningens Materialgård

rummer i form af Fæstningens og Civiletatens Materialgårde og Hestegardekaserne. Skulle dette område have et løft, skulle det da være en nedrivning af Postgirokontoret og en retablering af materialgårdene. Det hele er vel et spørgsmål om kultur og sans for gamle og uvurderlige bymiljøer eller mangel på samme. Der kan gøres indsigelse imod lokalplanforslaget frem til efter Nytår.

Flemming Lehrmann

Kenneth's Cykler

- Værksted
- Nye cykler
- Alt inden for tilbehør
- Udlejning af cykler

Nørre Voldgade 27 • Tlf. 3333 8458
Åbent: Man-fre. 8.00-17.30 • Lørdag 10.00-13.00

FERIE I SYDFRANKRIG -

KOM TÆT PÅ DA VINCI MYSTERIET
Kultur, vandreture, badeferie, vælg selv din yndlingsferie med base i et fuldt moderniseret hus i Pyrenæerne, netop i området, hvor Da Vinci - mysteriet udspringer.

I en smukt beliggende landsby med udsigt til Canigou - det højeste bjerg i Pyrenæerne - udlejes vores hus med sengeplads til 7-8 personer. ½ times kørsel til Middelhavet, 20 min. til badesø.

1 uge: 2.500,-
2 uger: 4.500,-
Henv. 26 15 38 20

Før og nu

Foto:
HP

Politikens hjørne i 1916. På facaden hænger to barometre der viser folkets stemmer for og imod salget af de Vestindiske Øer. Bemærk den megen trafik !
Til højre samme sted 2008 en hverdags eftermiddag, hvor man ikke ligefrem vælter over hinanden.

Hjørneparkering ?

Hjørneparkering i byen
– hvad må man,
men måske navnlig hvem må?

En af de gule pile der er klistret på kantstenen viser 10 meters grænsen

Knabrostræde

Hjørnet af
Knabrostræde og
Kompagnistræde

Hjørnet af Broleggerstræde
og Badstuestræde

Københavns kommune er i gang med et forsøgsprojekt med maling af gule trekanter, så bilister kan se, hvor langt fra et hjørne, de skal holde.

Ifølge Færdselsloven § 29, stk. 1, nr. 2 er bestemmelsen vedrørende hjørneparkering således:

”Standsning eller parkering må ikke ske i veikryds eller inden for en afstand af 10 m fra den tværgående kørebanes eller cykelstis nærmeste kant.”

Afstanden på 10 m skal forbedre oversigten for trafikanter, som fx vil krydse vejen eller bilister som svinger, så de bedre kan se cyklister og knallerter. Det kan vi godt forstå. Men hvad vi ikke helt forstår er, at selvsamme hjørner, der

altså skal holdes fri ifølge loven, mange steder er fyldt ud med kommunalt opsatte cykelstative og private etablissemeters cafeborde og –stole. Sidstnævnte skæpper jo godt i kommunekassen.

H. DANIELSENS EFTF. APS
KRONQUIST LÆDERSTRÆDE 11
1201 Copenhagen K
Tel. + Fax 33 13 02 74
Mail: jk@danielsensilver.dk

ANTIQUES
GOLD
SILVER
SILVER PLATE
PORCELAIN
CHRISTMAS-PLATES
CHRISTMAS-SPOONS
SECOND-HAND GOODS

EVERYTHING
PRICE-MARKED

1888
Frokostrestaurant Husmann's Vinstue, der blev grundlagt i 1888, er en af de få kælderrestauranter, der er tilbage i København. Indretningen er stort set uændret i de 120 år, der er gået. Kvinder blev forbudt adgang fra 1912 til 1981. Frokostrestaurant Husmann's Vinstue er i dag en traditionel dansk frokostrestaurant af højeste kvalitet med hjemmelavet specialiteter af friske råvarer efter typiske gamle opskrifter.
Husmann's Vinstue
Larsbjørnsstræde 2, 1454 København K
Telefon 3311 5886
www.husmansvinstue.dk

København Caféen er en hyggelig, ægte dansk restaurant beliggende i en af Københavns små charmerende stræder. Det gode traditionelle dansk smørbrød dominerer menukortet til frokost, og om aftenen serveres dejligt dansk middag. af specialiteterne hver mandag og tirsdag er bl.a. stegt flæsk med persillesovs. For øvrigt kan man være heldig at opleve julemanden »live« i løbet af året.
København Caféen
Badstuestræde 10, 1209 København K
Telefon 3332 8081
www.kobenhavnercafeen.dk

Maleriudstilling i hyggelige omgivelser i Boltens Gård

Vittoriano Delgado foran et af sine malerier der hedder Cæsars fire hoveder

International kunstner i København

Vittoriano Delgado har boet i Danmark siden 1985 og holder af København og livet i Indre By, hvor han er aktuell med en udstilling af nogle af sine mange malerier i den nystartede café/vinbar Enoteca Milanese i Boltens Gård.

Delgado er født i Rom i 1937, men drog hurtigt ud i verden. Allerede som 15-årig rejste han til Paris, hvor han gik på kunsthøjskole og finansierede sit ophold ved at male portrætter og miniaturer. Som 18-årig etablerede han sig i London med sit første atelier. Siden gik turen tilbage til Rom, så til Canada, tilbage til Italien, og nu er han så permanent bosat i Danmark med atelier i København.

Delgado er klassisk uddannet, men meget inspireret af moderne malere som Braque, Matisse og især Picasso, og søger konstant at forbinde det klassiske med det moderne. Hans mange værker har været udstillet på talrige udstillinger over hele verden, ligesom hans arbejde er repræsenteret i mange canadiske, amerikanske og europæiske samlinger. I København kan man bl.a. finde to af hans skulpturer på Rigshospitalet.

Kunsten ifølge Delgado skal tages alvorligt. Efter hans opfattelse bliver den visuelle kunst i dag misforstået og misbrugt i politisk og kommercielt øjemed. Han mener, at det er kunstnerens ansvar at holde fast i den traditionelle teknik samtidig med, at kunsten skal udvikle sig. Han forklarer ideen med sin kunst som et forsøg på at vise konflikten mellem kunstneren og dagens ekstremt moderne kunstbevægelser. Kunsten skal bruges til at opretholde vores historie, kultur og integritet i vores kosmiske tid. Kunstneren i vores kosmiske fremtid kan ikke nøjes med at skabe kunst, der kun er tænkt som blikfang i massemedierne, han/hun må forstå og genoplive selve menneskehedens sjæl sideløbende med udviklingen i det kosmiske univers.

Tre motiver fra samlingen der hedder Olympia

Delgado kan blive indigneret, når kunsten i hans øjne misbruges, som han føler, det skete bl.a. her i København, hvor kunstneren Michael Brammer i julen 1994

forargede den danske kernefamilie og dyreelskere over hele landet med sin udstilling »Tro, håb og kærlighed med vennerne«. I kunsthallen ved Nikolaj Kirke i København havde Brammer 'installeret' fem udstoppede labradorhvalpe, som var indkøbt og efterfølgende aflivet for at blive kunstobjekter. Udstillingen skabte stor ståhej

i medierne, som flød over med forargede læserbreve. Hele episoden endte med, at Vittoriano Delgado ødelagde hundehvalpeskulpturen i protest mod

det, som han opfattede som en bølge af grotesk og inhuman sensationskunst i Danmark. »Hvis udviklingen

fortsætter, ender det med, at kunstnere myrder deres forældre eller henter lig i lighusene til deres kunstværker,« advarede Vittoriano Delgado efterfølgende.

På en mørk regnvejrsdag har Strædernes udsendte en samtale

Jeg trækker universet ind i min kunstkabelse

Cote d'Azur

Udstilling af maleren Vittoriano Delgado

Vittoriano foran den nyåbnede vinbar i Boltens Gård

med Delgado, hvor kunstneren fortæller lidt om det at være kunstner og om, hvordan han som kunstner reagerer på det, der sker i tiden.

”Man kan ikke gå i skole og lære at blive kunstner”, siger han. ”Enten har man det i sig eller også ikke. Jeg bliver inspireret af at se på mennesker, iagttage deres bevægelser, den måde, de bevæger hænderne på. Kunsten er inde i mit hoved, i min krop. Jeg udtrykker mine

følelser gennem mine tegninger, malerier og skulpturer.

Jeg har interesseret mig meget for historie, arkæologi, matematik, geometri, universet. I de senere år har jeg forsøgt at eksperimentere med universet som en kilde til visualisering og energi, som fremtidens kunstformer kan øse af. Som maler og billedhugger vil jeg gerne bevare traditionen med at skabe figurative kunstværker, men ikke med samme visuelle

Vittoriano og Viviana, der er medejer af den italienske vinbar, hænger et af de store malerier op

form og det samme budskab. Vi bevæger os mod andre planeter, måske andre former for liv. Det vil få seriøse kunstnere til at

rykke i kreativitet. Fremtidens malerier kommer ikke til at blive kategoriseret som ”smukke” eller ”grimme” eller som

et ”stilleben med blomster og æbler”; budskabet bliver det uendelige univers, lysets hastighed, nye former for liv.”
c.c.

Don Quijote

Space travel

Maleriet er en del af Delgados futuristiske projekt ”Journey to the Cosmos”, hvor han visualiserer fremtidens rejser til andre planeter og menneskehedens erobring af universet. Projektet omfatter 25 malerier, som kan lejes – samlet eller som enkelte stykker - af virksomheder eller kunstforeninger.

De Københavnske Nattevægtere

Guidede ture i det gamle København.
Ring og hør nærmere eller gå ind på:
www.nattevaegterne.dk
Kontakt: Tlf. 39 64 48 94 eller info@nattevaegterne.dk

ALIDA Marstrand
Håndlavede chokolader

Bredgade 14 - 1260 København K.
Tlf. 33 15 13 63
www.alida-marstrand.dk

Lejlighed i nyrenoveret ejendom fra 1887 med plads til 4-6 personer. Beliggende i Gasteinerdalen 5 skiområde »SKI AMADE« med 201 km. pister op til 2.700 m. o/havets overflad Transport: Fly til Salzburg eller München, tog direkte til byen er du i bil er der privat P-plads. Prisen inkl. slutrengøring: 1 uge: 4.500,- 2 uger: 8.000,-
Henvendelse på telefon 4063 3638

JWLS BY K
WEB SHOP MED LÆKKE, HÅNDLAVEDE SMYKKER PÅ:
WWW.JWLS.DK

La Fontaine Jazz
Open 8pm - 5am
Kompagnistræde 11. Kbh. K.
Tlf. 33 11 60 98

Badstuestræde en spændende gade

Joie de vivre i Badstuestræde, gaden
som værdsatte livets glæder

Badstuestræde 2008

Selv om det korte stræde har lidt den specielle skæbne at blive udsløjet af en brandkatastrofe hele tre gange, nemlig både i 1685, i 1728 og i 1795, har der altid hvilet en atmosfære af livslyst og glæde ved livets saligheder over det. Det

gælder både maden, vinen, øllet, digtekunsten og den glade samtale blandt ligesindede. Otte af de gamle klassicistiske huse i den elegante Harsdorff-stil fra omkring 1800 er fredede. Og af en uforklarlig grund har der også svævet et stænk af gallisk esprit over strædet.

Allerede gadens navn kalder minder om ældgamle glæder frem. Hele middelalderen igen nem nød folk at smide deres beskidte tøj, blive skrubbet og vasket og befriet for lus og lopper i et ophedet rum med damp fra brandvarme sten. Vor Frue Kirke var ejer og udlejer af gadens badehus i det nuværende nummer 15 med stor baggård ud mod Kompagnistræde. Her arbejdede bademestre, barberer, musikere, taskenspillere, gøglere og glædespiger under kirkens milde opsyn. Katolicismen var mindre stramtandet end de første lutherske svovlprædikanter.

De offentlige badstuer måtte efter 1496 lukke på grund af den omsiggribende sygdom pokker, der sandsynligvis var identisk med vor tids syfilis og dengang kaldtes franzøjer. Sang og skrål forstummede i lang tid i Badstuestræde. Nu efter 500 år ligger der på en spøjs og bagklog måde et "condomeri" akkurat lige overfor.

Også maven kunne forkæles her engang. På Strøghjørnet befandt sig indtil 1913 Valentin Battaglias charcuteriforretning. Den hørte til de mest fremtrædende af sin art i byen med delikat pålæg og pølser, der gjorde Marburger rangen stridig som pølsemagernes førstemand. Svejtseren Battaglia boede med kone og datter på to etager i nr. 1.

På det andet hjørne, i Tuteins Gård fra 1802, indrettede den vindskibelige svejtser D.B. Schucani i 1881 en svejtser-café på 1. sal med indgang fra Vimmelskaftet 47, som han opkaldte efter en bjergkæde i sin hjemegn, Bernina. Firkantede marmorborde og grønne, senere mørkerøde, plydssofaer, en marmorsøjle i midten af lokalet omgivet af et ringformet marmorbord, hvor de internationale, først og fremmest franske, aviser lå fremme, udgjorde indboet for servering af morgenmad med javakaffe og brioches eller

Den glade badstue

spejlæg med skinke, og fra kl. 11 for servering af frokost med det lækreste smørrebrød, og senere af aftenmad med diverse anretninger og et kæmpeudvalg af internationale drikkevarer. De mange norske forfattere foretrak pjolter, en cognacsoda, mens champagne serveredes til gæster med større kredit og snaps til dem med mindre. Tjenerne førte omhyggeligt lommebog over skyldnerne. Efter lukketid kunne man, hvis stemningen var derefter, fortsætte bag aflåste døre. Værterne efter 1885 var ligeledes svejtsiske indvandrere, to generationer Tönjachen,

indvandret fra Graubünden i Schweiz.

Denne café blev takket være de unge akademikere fra Studenteramfundet i nr. 11 og redaktionen fra avisen "København" i nr. 7 det mest trendy gå-i-byen sted i hele Norden mellem 1885 og 1905. I de tyve år mødtes her både den litterære avantgarde fra Danmark og Norge og kunstnerne fra teatret med hovedstadens ekscentriske storbybohème. Berninapigerne og -drene dikterede den moderne danske ungdoms tøjstil og frisurer. De frigjorte piger kom i reformkjoler med Bindesbøll-spænder, røg lange tynde cigaretter og drak absinth, de unge mænd gik med en høj opretstående flip, hatte à la Holger Drachmann, ankel-lange frakker, og var ledsaget af en spadserestok med sølvknap. Journalister fra Politiken, redaktører fra Gyldendal, skuespillere fra Casino og Dagmar-teatret, unge levemænd med rige fædre

og forhutlede bohémien. Mange af de feterede stjerner fra dengang er glemt i dag, men August Strindberg, Gustav Wied, Herman Bang, Johannes Jørgensen, Knut Hamsun og Johannes V. Jensen læses vel stadig, og sidstnævntes frokostdigt, som satte et poetisk minde over Bernina, fortolkes i danskundervisningen den dag i dag.

I nabohuset nr. 2 lå indtil for nogle få år siden Bernina Vinhandel og før den en cigarhandel. Da det gamle navn Bernina blev udskiftet med "World of Wine", gik der kun et år, før den måtte lukke.

I nr. 10 lå der efter 2. verdenskrig indtil omkring 1962 Jean Iversens Café de Paris, et lille hyggeligt værtshus med hyggepianist på pianette og de kendte pariserchansons på repertoire. Før den tid hed restaurationen Gourmet, og nu hedder den Københavnercafeen.

Også fødevarer kunne engang fås i strædet. I nr. 5, 11 og 12 lå røgvarer fremme i kælderen, i nr. 8 var et eddikeudsalg, i nr. 9 et smørudsalg, i nr. 18 et mineralvandsudsalg, i nr. 15 solgtes alle slags hokervarer i kælderen og sukkervarer fra baghuset. I nr. 3 havde sidst i 1800-tallet etableret sig en jødisk slagter, fordi der traditionelt boede mange jøder i strædet, idet Københavns første synagoge en kort årrække lå i baghuset til nr. 18.

Fortsættes i næste nummer ..

TOLDBOD BODEGA
WWW.TOLDBOD-BODEGA.DK
Esplanaden 4 - 1263 København K
Tlf. 33 12 93 31

... 50 år i Fiolstræde
1958 juni 2008
Se vinduerne med de mange jubilæumstillbud
ILETA FRIMÆRKEHANDEL
Fiolstræde 20, 1171 København K
Telefon: 33 12 91 23
Åben hverdag 11-18, fredag kl. 19, lørdag kl. 16

Café SORGENFRI
Dansk smørrebrød
med lune retter
»Byens bedste steg«
Køkkenet åbent kl. 11.00-21.00
BROLÆGGERSTRÆDE 8
Tlf. 33 11 58 80
www.cafesorgenfri.dk

Det var en spændende fotoudstilling

Stor udstilling i Helligåndshuset

Foto: Oddvar Örn

Stræderne havde i samarbejde med Medieskolerne i Viborg arrangeret en stor udstilling i Helligåndshuset, hvor 16 nyuddannede fotografer fra Medieskolerne i Viborg udstillede deres svendeprøver.

Strædernes annoncører og abonnenter var inviteret til åbningsreceptionen den 20. oktober, og det var glædeligt at se så mange interesserede. Udstillingen fortsatte ugen ud, og de unge fotografer melder om mange besøgende og stor interesse for de flotte fotografier.

Til åbningsreceptionen var både udstillerne og Stræderne meget glade for den sponsorstøtte, vi modtog i form af mad og drikke, og vi ønsker herved at takke:

TIVOLIHALLEN for en dejlig buffet
KRONBORG for spændende østrigsk vin
DESSERTDRAGEN for uimodståelig chokoladekage
HERSLEV BRYGHUS for godt øl

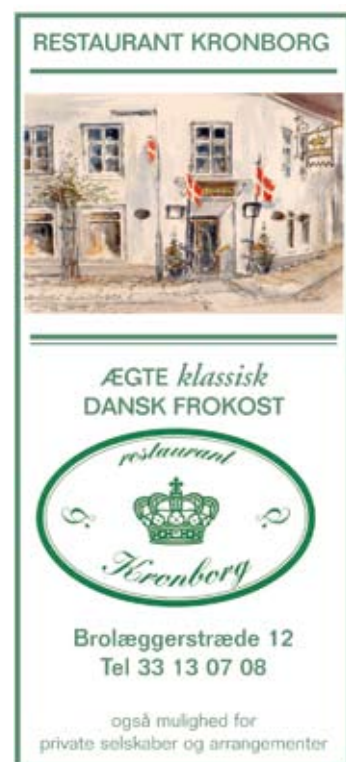
Spids

www.hviidsvinstue.dk

Tekst: Connie Christensen

Der kom mange interesserede gæster fra nær og fjern, bl.a. maleren Otto Frello og frue samt maleren Henrik Bloch med frue. De var begge blevet portrætteret af Kirstine Ploug til hendes svendeprøve

Metroen taler

Metroselskabet har bedt om optagelse af følgende indlæg, skrevet af pressekoordinator Kåre Møller Madsen:

Når Cityringen åbner i 2018 vil cirka 12.000 mennesker benytte Metrostationen på Gammel Strand hver eneste dag. Det viser de prognoser, som er udarbejdet for Cityringen. Pladsen foran de smukke gamle bygninger bliver gjort bilfri, og arealet til udeservering og promenade bliver større og dermed til glæde for langt flere mennesker end i dag.

I 2018 vil det brostensbelagte areal foran Gammel Strand strække sig fra de fine gamle bygninger og helt ud til kajen ved kanalen. En ny stor plads i Indre By, hvor byens gæster og indbyggere kan nyde livet på Gammel Strands rige udvalg af restauranter, gallerier m.m. Metrostationen vil kort sagt gøre Gammel Strand langt mere attraktiv og tilgængelig til glæde for både områdets beboere og erhvervsdrivende samt for turister og byens øvrige indbyggere. Det er scenariet anno 2018, selv om Borgergruppen Gammel Strand har forsøgt at tegne et ganske andet billede senest ved Peter Hiort her i magasinet Stræderne.

Skræmmebilleder
Metroselskabet har fuld forståelse for områdets beboere og erhvervsdrivendes bekymringer over udsigten til at skulle være nabo til en byggeplads gennem en årrække. Men det kniber med forståelsen, når den

Metroselskabets illustration af Gl. Strand om 10 år

såkaldte Borgergruppe bevidst anvender usaglige skræmmebilleder i deres argumentation mod en station på Gammel Strand. Metroselskabet vil meget gerne gå i dialog med beboerne ved Gammel Strand om, hvorledes vi sammen kan sikre, at årene med byggepladsen bliver så tålelige som muligt. Der findes nemlig en række foranstaltninger, der kan afbøde generne fra byggepladsen, og dem vil Metroselskabet naturligvis tage i anvendelse. Helst i en dialog med områdets beboere og erhvervsdrivende.

Foranlediget af de fejlagtige informationer, Borgergruppen og Peter Hiort har bragt her i Stræderne om byggeriet ved Gammel Strand, finder Metroselskabet det på sin plads at præcisere følgende:

Fakta:
Om Amsterdam
Det er korrekt, at der er sket to uheld i Amsterdams ældre

bykerne under tunnelbyggeri Metroselskabet er i tæt dialog med kolleger fra det meste af verden, og flere udenlandske eksperter har længe været ansat som rådgivere på Cityringen med fast base her i København. Desuden udveksles der erfaringer på tværs af de forskellige store tunnelprojekter i Europa via blandt andet studieture. I den forbindelse har Metroselskabet også besøgt Amsterdam og ved selvsyn inspiceret, hvad der er gået galt. Erfaringerne fra Amsterdam giver ikke grundlag for ændringer i Cityringsprojektet.

Overvågning og erfaring
Metroselskabet vil overvåge nabobygningerne til byggepladsen på Cityringen for at sikre, at byggeriet ikke forårsager skader på naboejendommene. Ved det første faresignal stoppes byggeriet, og det fortsætter ikke, førend der er etableret sikrende foranstaltninger. Mange steder er der allerede opsat målemær-

ker i de bygninger, der vil blive naboejendomme til det kommende metrobyggeri. Det gælder blandt andet bygninger på Gammel Strand. Metroselskabet har desuden oparbejdet en solid erfaring med at anlægge Metro nær følsomt byggeri under etableringen af den eksisterende Metro i København,

Om stationsplacering og VVM-redegørelse
Cityringens linjeføring og placeringen af de 17 stationer er resultatet af en udredning fra maj 2005, der har dannet grundlag for aftalen mellem staten, Københavns og Frederiksberg kommuner. VVM-redegørelsen (Vurdering af Virkning på Miljø) og den dertil knyttede borgerhøring er kommunernes ansvar. Metroselskabet fungerer som teknisk rådgiver og har ansvaret for det kommende anlægsarbejde.

Konditorierne kom til byen

Konditorier i det gamle København
Sukker var i middelalderen og i de efterfølgende århundreder en raritet i København. Det kom i bittesmå mængder fra Cypern og Mellemøsten til apotekerne og urtekræmmerne i byen. Først da handelen med Vestindien kom i gang i 1700-tallet blev importen mere synlig, og urtekræmmerne og kukkenbagerne kunne levere noget til københavnernes søde tand. Men det at sætte sig ned ved et bord og nyde varm chokolade eller kager var helt ukendt i Holbergs tid. Til gengæld var kaffehuse efter forbillede i London ved at vinde indpas, f.eks. Neergaards Kaffehus i Badstuestræde 11 på 2. sal, hvor byens litterære elite mødtes for at diskutere. Kukkenbagerne solgte fra en disk til kunder, der kom ind i gården direkte fra gaden på samme måde som hos brødbagerne.

Så kom i 1770'erne en række indvandrere fra det fattige kanton Graubünden i Schweiz, uddannet som konditorer. De var blevet udvist fra byen Venedig, hvor de var blevet upopulære hos deres venezianske konkurrenter. Venezianerne havde lært kunsten at kandisere og destillere søde likører i Libanon (qand er det arabiske ord for sukker). Nu medbragte en halv snes familier fra først og fremmest de fire landsbyer Ftan, Bergün, Soglio og Poschlav kunsten at servere kaffe, te, chokolade, limonade, likør, sorbet og diverse søde tærter til de store byer i hele Europa, fra Madrid til Sankt Petersburg. De indfødte bagere prøvede selvfølgelig at kopiere indvandrernes recepter, men det varede over hundrede

år, før det lykkedes for dem at gøre schweizerne kunsten efter. I København beherskede indvandrerne nemlig også kunsten at behage gæsterne gennem udsøgt høflighed, opmærksomhed,

Gaudenz Gianelli

pålidelighed, renlighed og deres perfekte service, der strakte sig fra de mange fremlagte dagblade, udlån af paraplyer, til uddelelse af brevpapir med frimærker og opbevaring af bagage. Inkarnationen af den typiske schweizer konditor var Gaudenz Gianelli den ældre. Han kom som dreng fra Bergün til København i midten af 1800-tallet og lærte sig schweizernes forretningshemmelighed til perfektion. Efter Stephan à Porta var han første mand på den

kendte café på Kongens Nytorv og denne slanke herre med de buskede øjenbryn, i sit sorte jakkesæt og de korsede hænder foran skjortebrystet var kendt over hele Sjælland og Skåne. Han kunne huske alle stamgæsters navne og foretrukne drikke og dagblade. Når der var allertravlest i den lange stue, i dameværelset og officerernes billardstue var han i sit es og kommanderede suverænt staben af opvartere herhen og derhen. At tale fransk, tysk og italiensk flydende var en selvfølge. Hans søn Gaudenz junior overtog café Bernina, og faderen Gaudenz døde i sin fødeby, hvor alpeluftten efter hans forhåbning kunne lindre en tuberkulose, han havde pådraget sig oppe i Norden. Hele sit liv havde han aldrig kendt til ferie udover de små pauser, når der mellem morgenmad, frokost og aftensservering var tomme borde på Stephan à Porta. De første schweizere solgte deres tærter og likører fra boder og vogne indtil de havde råd til at leje et stuelokale. I modsætning til de almindelige værtshuse lejede de sig aldrig ind i kælderlokaler, men helst i lokaler på 1. sal, hvor der var lyst og tørt. Den første schweizer var Johan Soltani, der begyndte i 1788, den sidste var René Schucani, der solgte sin café i 1961.

Familierne Schucani, Cloëtta, Mini, Gianelli, Pedrin, Courtin, Caprez, à Porta, de tyskschweiziske Joos og Pfyffer fordelte stederne imellem sig, uddannede familiesammenførte lærlinge og giftede sig ind i hinanden. Konditoriernes standard løftede de gennem årene: fra beskedne lokaler med hvidtede vægge, tranlygter og træbænke præsenterede de sig til sidst med gyldenlædertapeter, marmorborde, spejle, lysekroner, palmetræer i krukker og telefonbokse. Først efter 1857 fik de af Magistraten lov til at servere varme retter såsom bouillon og kogte æg. Likørerne og frugtvinene importerede de fra Sydeuropa eller købte dem direkte hos Schucani, Wegmann & Mini i Ny Vestergade 7, en schweizisk likør- og frugtvinfabrik. De tre brødre Bernhard, Nuttin og Christoph Cloëtta fabrikerede chokoladevarer i deres fabrik i Niels Hemmingsens Gade 23. De mest kendte konditorier lå på Strøget eller tæt på Strøget, for der færdedes de potentielle kunder. Søren Kierkegaard drak punsch hos Pleisch på Amagertorv 4, J. P. Jacobsen drak sin mixio (kaffe med kakao) på Peder à Porta, Nygade 1, skuespilleren Olaf Poulsen sad hos Stephan à Porta, og H.C. Andersen havde boet ovenpå. Hos Schucani & à Porta på Købmagergade 18 kom Illums kunder efter shopping-

Interiør fra Café Stephan à Porta

turen, hos Gaudenz Cloëtta på Amagertorv 11 kunne man også få postejer og smørrebrød. Hos Lorenzo Gianelli et hundrede år før, på hjørnet af Østergade og Kongens Nytorv, kunne de unge herrer fra borgerskabet om eftermiddagen studere "Rutens" publikum fra vinduerne på 1. sal. Gennem deres over 200-årige historie har schweizerkonditoriet naturligvis skiftet karakter. Det indgik allerede før 1850 et ægteskab med det specielle wiener Kaffeehaus. Det første af sin art i København var Knirschs på Hotel d'Angleterre.

de kom i pensionsalderen, og konditorierne lukkede et efter et. Et moderne konditori som La Glace i Skoubogade tilhører den tyske type, hvor de centrale elementer ikke er likør, aviser og debatterende herrer, men et stort sortiment af diverse tærter og kager med kaffe på kande ad libitum. Her stod bagerierne fadder i slutningen af 1800-tallet. Det siges, at Café Stephan à Porta er det sidste bevarede schweizerkonditori i Europa - undtagen dem i schweizernes hjemland.

Foto: Københavns Bymuseum

Klassisk dansk frokost fra kl. 12.00
Onsdags middag fra kl. 17.30
Bar i dag- og aften timerne

Restaurant Tvermoesgaard
Rosengaarden 12 • 1174 Kbh. K. • Tlf: 3312 6578

- let frokost alle hverdage fra 11-17

NY ADELGADE 5, 33 12 54 71
www.pala-bar.dk

D Danvikar
- og rekruttering

- det ældste, danske vikarbureau

Handel og kontor
33 14 30 04

Korrespondenter
Bogholderipersonale
Regnskabspersonale
IT-personale
Advokatsekretærer
Kommunedata
Sekretærer
Omstilling /reception
Kontorpersonale
Kantinepersonale
Lagerpersonale
Tastemedarbejdere

Sygepleje
33 14 97 76

Sygeplejersker
Social- og sundhedshjælpere
Social- og sundhedsassistenter
Servicemedarbejdere

Hyskenstræde 9, 1207 København K
Telefax: 33 14 36 68
danvikar@danvikar.dk
www.danvikar.dk

En gade

Studiestræde en våd novemberdag Foto: Kirstine Ploug

Aut. VVS-Installatør
Blikkenslager & Kloakmester
Sonberg VVS

Guldbergsgade 9 - 2200 N
Telefon: 35 39 29 93
www.3blaa.dk

Studiestræde er en af Københavns ældste gader. Oprindeligt hed den Rådhusstræde, fordi byens 2. rådhus indtil 1479 lå på hjørnet af Studiestræde og Nørregade, den nuværende bispegård. Da Københavns 3. rådhus stod færdigt på Gammeltorv i 1479, flyttede rådhusadministrationen

Studiestræde en spændende gade

derhen og universitetet overtog det gamle rådhus. Derved skiftede gaden navn i begyndelsen af 1500-tallet og hed fra da af Studiestræde.

I forbindelse med de nylige udgravninger til fjernvarme fandt arkæologerne gamle brolægninger, helt tilbage til 1300-tallet, hvor der endnu ikke var så megen bebyggelse, men køkkenhaver. Efterhånden kom der flere gårde og huse til, og op i 1500-tallet var der bygget så meget, at der ikke var plads til haver uden huse på. Universitetet ejede seks residenser og to doktorgårde i gaden. I en af dem boede teologen Niels Hemmingsen, som var ven med rigshofmester Christoffer Valkendorf. De to herrer

skulle senere få hver deres gade opkaldt efter sig i hovedstaden.

I 1537 overtog Vor Frue Kirke ejendommen på hjørnet af Studiestræde og Nørregade, og Københavns biskopper har siden i ubrudt række beboet bispegården, siden den første lutherske biskop Peder Paladius flyttede ind. Erik Norman Svendsen er nr. 28 i rækken.

Mange dramatiske begivenheder er foregået i Studiestræde, bl.a. kan nævnes, at tyven, der stjal Guldhornene, smeltede dem om i sit køkken på første sal i nr. 20.

GALERIE HELTH

Asger Jørn
Henry Heerup
Lise Blaaberg
Christian Tangø
Alice Hansen
Kamilla Lynggaard
Jens Galschiøt
m.fl.

Sofiegade 4
DK-1418 København K
Tlf. 32 96 95 15
arne@galeriehelth.dk
www.galeriehelth.dk

etbl. 1989

Tekst: Connie Christensen

Skade for værtshuse

Borgerrepræsentanter går til kamp for historiske værtshuse

Borgerrepræsentanter fra Enhedslisten, Socialdemokraterne og Venstre maner til forsvar for nogle af Københavns ældste værtshuse i forbindelse med metrobyggeriet.

Planerne om den nye metro rejser frygt for byens historiske værtshuse hos flere borgerrepræsentanter. Enhedslistens byhistoriker Allan Mylius Thomsen har sammen med Jens Nielsen fra Socialdemokraterne og Jesper Schou Hansen fra Venstre tilskrevet Metroselskabet, fordi de frygter, at afspærringerne på Kongens Nytorv i forbindelse med bygning af den nye metrostation skal ramme bl.a. Hviids Vinstue og Skindbuksen. De tre borgerrepræsentanter frygter, at plankeværkerne omkring byggeriet vil komme til at stå så tæt ved husmurene, at det bliver meget besværligt for gæster og leverandører at komme ind på de historiske udskænkingssteder.

"Hviids Vinstues historie går i virkeligheden tilbage til 1704, selvom der står 'etableret 1723' på facaden," fortæller Allan Mylius Thomsen. "Den nuværende bygning er fra 1767, hvor den gamle vinstue flyttede ind igen, da det nye hus stod færdigt. Ernst Hviid købte forretningen i 1882, så i over 300 år har der været udskænkning på stedet," fastslår byhistorikeren.

Om hjørnet i Lille Kongensgade nr. 4 ligger Skindbuksen, der blev etableret i 1728. "Oprindeligt var den skænkestue for den ovenpå liggende Grand Café og hed efter gadenummeret Café nr. 4", fortæller Allan Mylius Thomsen, og fortsætter: "Kælderrestauranten var søgt af droskekuske og taxachauffører, der havde holdeplads på Kongens Nytorv. Både kuske og chauffører var oprindeligt iført en skindovertræksbuks. Derfor fik caféen i folkemunde tilnavnet 'skindbuksen', som blev det officielle navn i 1930."

I Lille Kongensgade ligger også bl.a. Parnas og Kongens Bar. Alle restauranterne og værtshusene er en del af det gamle "Minefelt", hvor i dag verdenskendte kunstnere og bohemer havde deres daglige gang langt op i 1970-erne. De gamle brune værtshuse er stadig meget populære blandt både københavnere og turister, der næsten anser et besøg der som dokumentationen for, at de har været i København. Derfor skriver de tre borgerrepræsentanter bl.a. til Metroselskabet:

"Disse steder er i dag kulturhistoriske perler, som vi gerne vil gøre vores for at bevare. Derfor er der brug for, at Metroselskabet tager vidtgående hensyn til, at der under byggerperioden er adgang for både gæster og vareleverancer til

Byhistorikeren Allan Mylius Thomsen, der repræsenterer Enhedslisten i Borgerrepræsentationen, er her malet af "Minefeltets" faste maler Svend Møller Andersen.

disse historiske forretninger i Københavns middelalderby."

"Vi er selvfølgelig alle tre tilhængere af en Metro," understreger Allan Mylius Thomsen. "Men fremtidens forbedringer

af den kollektive trafik må ikke fjerne byens kulturhistoriske skatte. Det håber vi meget på, at Metroselskabet har forståelse for. Ellers må vi se, hvad vi så kan gøre for at beskytte disse historiske minder."

Slagteren ved Kultorget

Etableret 1888

www.kultorget.dk

HUSK TRADITIONEN TRO- FRA 11. OKTOBER
ØKO finker, sylte og blodpølser
-ØKO er altid bedst

Fredriksberggade 4 · 1360 København K
Telefon : 33 12 29 02 · Fax : 33 12 28 08

Dejligt børnetøj

Tøj til små poder

De tre piger, der driver børnetøjsforretningen Fannymia + i Klosterstræde, har tre målsætninger: at forretningen skal være en oplevelse for den enkelte, med en god personlig service, og unik dansk design af børnetøj og skønne småting til mor.

Det meste af udvalget i butikken laver de 3 piger selv. Der laves kun få ting af hver model, og derfor findes der altid nye varer i butikken.

Hver af pigerne har deres eget mærke, HIMMERIGET ved Camilla, MY KINGDOM ved Malene og FANNYMIA ved Fanny.

HIMMERIGET.DK, er dansk designet og håndlavet børnetøj, skabt med særlig opmærksomhed på selv de mindste streger, snit og syninger. Der er lagt tid og følelse i hver eneste vare og i hver eneste detalje.

MY KINGDOM er dansk designet

FANNYMIA er dansk design med fokus på den kreative, unikke detalje - et mix af retro, farver og klassisk med et "tvist". Der lægges stor vægt på kvalitet, og produkterne designes og skabes med stor omhyggelighed - alt er håndlavet og unikt. Tøj skal være sjovt og brugbart, og der skal være plads til leg. Camilla, Fanny og Malene arbejder på skift i forretningen. Det giver dem mulighed for at møde kunderne og få tilbagemelding på deres produktion; er der ikke kunder i forretningen, ser man dem ofte sidde og designe mønstre, klippe eller sy.

Fannymia i Klosterstræde 12

Ingen af de tre piger har en smart teoretisk designeruddannelse, men derimod en lang og stor erfaring med at sy. Allerede som børn tegnede og syede de dukketøj, der blev solgt til veninderne og fra forældrenes haver. Viden og inspiration er der også kommet fra deres mødre, som også var flittige ved symaskinen.

Alle tre er med i et kreativt netværk »Englebasserne«, hvor man kan udveksle idéer og lave nogle fælles aktiviteter. Noget, de tre er enige om er, at det er lettere at være tre end alene, ikke mindst omkring de mange praktiske gøremål.

Den 17. december kan forretningen fejre 2 års jubilæum, og når Camilla, Fanny og Malene kigger tilbage, er de alle tre meget tilfredse, de er blevet godt modtaget af kunderne. Men selvfølgelig har de mange ønsker for fremtiden. Efterhånden som deres kolle-

Tekst: Per Stisen

Det lille Apotek
Er stedet hvis man
ønsker, hygge, nostalgi
og god dansk mad.

**frokost fra 89-
aften menu fra 98-**

Store
Kannikestræde 15
Telefon 33125606
www.
det lille apotek.dk

**PORTRÆT
BRYLLUP
P.R.
REKLAME**
Web-produktion
Stillfoto til
film og TV
Medlem af
Danske Billedautoriser

**PLOUG
FOTOGRAFI**
Tlf.: 33 15 56 66
Badstuestræde 15 - DK- 1209 K
www.ploug-fotografi.dk

God madidé

Foto: Henrik Ploug, FAF
Tekst: Connie Christensen

Pariserbøf à la
Huset ved Det
Grønne Træ

I køkkenet står kokken Per Rusenberg, som er uddannet fra Strandlundkroen i 1991 og har været på Det Grønne Træ 1 år.

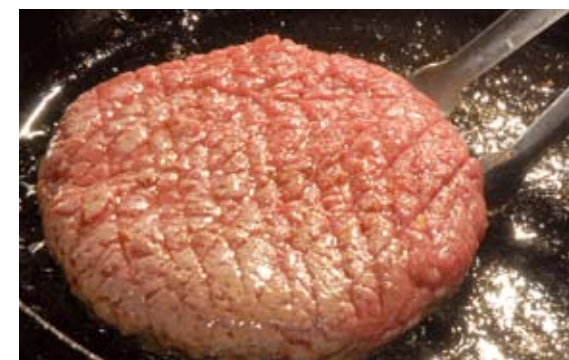
En af de mest populære anretninger her er pariserbøffen, kendetegnet af det hjemmelavede tilbehør.

Sådan gøres det:

Det bedste af det bedste oksekød hakkes og formes til en bøf, der vendes på panden ved god varme. En skive franskbrød steges sprød på begge sider på panden og lægges under bøffen.

Serves med hjemmesyltede rødbeder, hjemmelavet pickles, hakket rødløg, kapers, friskrevet peberrod og rå æggeblomme.

Op til jul bliver der travlt i køkkenet. Alt, hvad der kan laves hjemmegjort, bliver det: rullepølse, leverpostej, remoulade, mayonnaise, ristede løg.

taffelsennep og sennepspulver og hældes over grønsagerne. Trækker nogle dage i køleskabet.

Opskrift på pickles:

Forskellige grønsager (gulerødder, blomkål, bønner), løg, chili, selleri skæres i små stykker.

En god sukker/eddikelage (½ eddike, ½ sukker) koges op, jævnes med Maizena, smages til med Dijonsennep, almindelig

Per Rusenberg
der er kok
på Huset ved
Det Grønne Træ

Vi har også...

Udstillingssystemer
Bannere
Magnetskilte til biler
Brevpapir & kuverter
Flyers
Menukort
Julekort
Plakater
Folie til butiksvinduer
Papir til kontormaskiner
Prialister
Vejkort
Tryk på t-shirt
Skilte

Vester Kopi
Nørregade 7 • 1165 København K • Tlf.: 33 14 58 33
Mail: noe@vesterkopi.dk • www.vesterkopi.dk

JUL I NYHAVN

14. November - 22. December

HJERTELG VELKOMMEN !

Fredag den 14. november slår Nyhavn atter juleboderne op og står pyntet fra ende til anden. Med masser af sjove og spændende julegaver. Restauranterne har julemaden parat og glæder sig til byde dig velkommen i det hyggelige miljø.
Har du i øvrigt husket at reservere julefrokosten?

Vi har programsat en række aktiviteter i løber af november og december måned... Det store juleorkester spiller i weekenderne. Julemanden og vægteren går sin runde i havnen og Nissedrys kommer rundt og driller.

Og så er der selvfølgelig den traditionelle juleøl-smagning lørdag den 15. november kl. 13-15 ved Mindeankeret.

Men alt dette kan du læse mere om på vores hjemmeside:
www.nyhavn.com